

OPDC SWV Fultura

Maatwerk

Sneek, april 2015

Inhoudsopgave

Voorwoord		3
Visie		3
1	Doelen Maatwerkvoorziening	5
1.1	Doelstellingen	5
1.2	Doelgroep	5
1.3	Plaats Maatwerk binnen de ondersteuningsstructuur	6
2	Maatwerk	7
2.1	Organisatie	7
2.2	Team Maatwerk	7
2.3	Aanmelding	7
2.4	Intake en plaatsing	7
2.5	Het werken op Maatwerk/ het programma bij Maatwerk	8
2.6	Schorsing en verwijdering van Maatwerk	9

Voorwoord

De scholen die deelnemen aan het SWV Fultura hebben, in het kader van de opdracht van Passend Onderwijs, zorgplicht. Op iedere ondersteuningsvraag van een leerling moet een passend antwoord gegeven kunnen worden. Voor het overgrote deel van de leerlingen zal de basisondersteuning in voldoende mate tegemoet komen aan de ondersteuningsbehoefte. Voor leerlingen voor wie de basisondersteuning niet voldoende is, heeft de school de mogelijkheid tot extra ondersteuning, wat bekostigd wordt uit het ondersteuningsbudget dat het samenwerkingsverband aan de schoolbesturen toekent.

Als ook deze extra ondersteuning niet passend is voor de leerling heeft het samenwerkingsverband een aanbod voor extra ondersteuning, in diverse arrangementen. Eén van deze arrangementen is Maatwerk.

Dit document beschrijft het onderdeel Maatwerk van het Orthopedagogisch Didactisch Centrum (OPDC) van SWV Fultura. We starten met de beschrijving van onze visie. Dan volgen de doelstellingen, de doelgroep en de plaats van Maatwerk binnen de zorgstructuur. Daarna volgt een beschrijving van de organisatie rond dit arrangement.

Met deze Maatwerkvoorziening wil Fultura een belangrijke bijdrage leveren in het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en het bieden van een onderwijsperspectief aan leerlingen.

Visie: Geen kind tussen 'wal en schip'; een passende plek voor alle leerlingen.

Het Maatwerkteam observeert en begeleidt de jongere bij hun persoonlijke ondersteuningsbehoefte en is specifiek gericht op een succesvolle terugkeer naar de school van herkomst (stamschool) of een ander passend traject.

Richtinggevend voor de aanpak van het Maatwerkteam is de sociaal-emotionele en de didactische ondersteuningsbehoefte van de jongere.

Uitgangspunten voor onze aanpak zijn:

- We gaan uit van de talenten van de jongere.
- De jongere leert in een stimulerende en veilige leeromgeving.
- De jongere wordt medeverantwoordelijk gemaakt voor het slagen van de Maatwerkperiode.
- Het individuele ontwikkelingsperspectiefplan (OPP), wordt samen met de jongere ontwikkeld en is leidend gedurende de Maatwerkperiode. Dit plan wordt met een vaste regelmaat geëvalueerd en aangepast.
- Vanuit het laatste OPP wordt het nazorgtraject vastgesteld.
- Het Maatwerkteam hecht veel belang aan een goede samenwerking met ouders/verzorgers, de stamschool en de externe partners/hulpverlening.

Van groot belang vinden wij het aanleren of verbeteren van **competenties**, gericht op een succesvolle terugkeer naar de stamschool of een ander passend (onderwijs)traject en gericht op het zelfstandig kunnen functioneren van de jongere in de maatschappij. Daartoe creëert Maatwerk een rijke leeromgeving, waarbij de jongere de mogelijkheid krijgt te ontdekken waar zijn/haar talenten liggen, maar zich ook bewust wordt van zijn/haar persoonlijke ontwikkelpunten.

1. Doelen Maatwerkvoorziening

Maatwerk is binnen het SWV Fultura een voorziening voor leerlingen die dreigen uit te vallen binnen het reguliere onderwijs (VO) of voortgezet speciaal onderwijs (VSO), of zelfs helemaal niet meer naar school gaan.

De Maatwerkvoorziening maakt onderdeel uit van de ondersteuningsstructuur van de scholen uit ons samenwerkingsverband.

De doelstellingen zoals hier onder beschreven geven inzicht in de (on)mogelijkheden van Maatwerk.

1.1 Doelstellingen

Vanuit onze visie werken we bij Maatwerk aan de volgende doelstellingen:

- Tijdelijk opvangen en begeleiden van leerlingen uit het VO of VSO.
- Het uitvoeren van observaties en diagnostiek.
- Methodisch werken met een persoonlijk ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).
- Integrale samenwerking met de stamschool, ouders/verzorgers en daar waar nodig met hulpverlenende instanties (gebiedsteams).
- Terugkeer mogelijk maken naar de stamschool of naar een ander passend (onderwijs)traject.
- Het realiseren van nazorg voor de betreffende leerling en de school.

De basis voor het realiseren van de doelstellingen ligt in een individuele orthodidactische aanpak, waarbij het streven is succesvol het onderwijsproces te hervatten. Alle trajecten in het OPDC zijn gericht op terugkeer dan wel doorstroom naar een vorm van onderwijs.

1.2 Doelgroep

Maatwerk is bedoeld voor leerlingen met een zodanige problematiek dat het primaire leerproces binnen de stamschool niet meer gerealiseerd kan worden.

Aan plaatsing worden de volgende voorwaarden gesteld:

- Leerlingen komen in aanmerking voor een traject als in het OPP duidelijk is aangegeven dat de school handelingsverlegen is, ondanks extra geboden ondersteuning.
- Leerling en ouders/verzorgers zijn gemotiveerd en bereid zich actief op te stellen tijdens het volgen van het aangeboden programma.
- De leerling en ouders zijn, waar nodig, bereid om mee te werken aan onderzoek en begeleiding van bijvoorbeeld een orthopedagoog, psycholoog of schoolmaatschappelijk werk.

- De leerling en ouders/verzorgers ondertekenen een contract waarin duidelijk de afspraken staan omschreven en de eigen verantwoording wordt benadrukt. Dit contract is bindend.

Niet alle leerlingen zijn in staat het programma van Maatwerk succesvol te volgen.

Maatwerk kan (nog) niet tot plaatsing overgaan als er sprake is van:

- een zodanig (psychisch/psychiatrisch) ziektebeeld dat leren niet mogelijk is,
- problematisch alcohol/drugs gebruik,
- structureel oppositioneel, agressief of ernstig crimineel gedrag.

1.3 Plaats Maatwerk binnen de ondersteuningsstructuur

Bij het tot stand komen van SWV Fultura hebben de scholen met elkaar afgesproken hun ondersteuningsstructuur op elkaar af te stemmen. In het ondersteuningsplan is dit uitgebreid beschreven.

Voor aanmelding bij Maatwerk moeten scholen een aantal stappen hebben doorlopen. Hieronder valt ook het traject 'ortho in de school'. Door vroegtijdig in de school op problemen in te springen, kan eventuele hulp (opvang) in een vroeg stadium uitgevoerd worden. Hiermee wordt de kans op escalatie van problematiek vele malen kleiner en kan zelfs voorkomen worden dat een leerling naar Maatwerk of een ander traject wordt doorverwezen.

Bij verwijzing naar Maatwerk blijft de mentor van de leerling van de stamschool betrokken bij het traject. Voor een optimaal resultaat is een intensieve samenwerking tussen mentor en Maatwerk noodzakelijk. Na de Maatwerkperiode wordt van de school verwacht te werken volgens de in het OPP gestelde handelingsadviezen. Om de school hierbij te ondersteunen is er sprake van een nazorgtraject. Dit traject kan onder meer bestaan uit het bezoeken van de groep waar de Maatwerkleerling in zat en het begeleiden van de mentor van de stamschool. Het komt ook voor dat tijdens de Maatwerkperiode blijkt, dat een terugkeer naar de stamschool niet haalbaar is. Er kan dan geadviseerd worden om onderwijs te hervatten op een andere school dan de stamschool of een ander passend (onderwijs)traject.

Scholen hebben dus nadrukkelijk een inspanningsverplichting, ook wat betreft het aanleveren van het schoolwerk. De leerling blijft bovendien ingeschreven bij de school van herkomst. Met ingang van 1 januari 2016 registreert de school bij DUO dat de leerling naar het OPDC gaat.

2. Maatwerk

2.1 Organisatie

Maatwerk is onderdeel van SWV Fultura. De teamleden werken onder verantwoordelijkheid van de teamleider. De eindverantwoordelijkheid berust bij de directeur van het SWV Fultura. De orthopedagoog en de coach van Maatwerk zijn verantwoordelijk voor een optimale begeleiding van de leerlingen.

De maximale groepsgrootte, afhankelijk van de hulpvraag is negen leerlingen per groep; waarbij er sprake is van een maximum van twee coachgroepen en dus maximaal achttien leerlingen.

Binnen het OPDC worden ook leerlingen geplaatst die zich voorbereiden op een plaatsing binnen het mbo, de zogenaamde Forte-groep. Zij bezoeken onze locatie één dag per week, de overige dagen bezoeken zij hun stageadres.

2.2 Team Maatwerk

De werkzaamheden worden uitgevoerd door het team Maatwerk. Dit team bestaat uit coaches, orthopedagogen en een onderwijsassistent. Zij verzorgen niet alleen de begeleiding, maar ook de rapportage, de evaluatiemomenten en zij onderhouden de contacten met de mentor van de stamschool. De onderwijsassistent ondersteunt de coaches bij zowel de theorie- als praktijkvakken en een eventuele stage. Soms worden ook externe deskundigen betrokken bij de ondersteuning. De ondersteuning vindt plaats op basis van het OPP dat is opgesteld en besproken met zowel leerling als ouder(s).

Elke dag start het team Maatwerk met een briefing van 8.00 tot 8.30 uur. Tijdens deze briefing worden alle actuele leerlingenzaken met het team Maatwerk besproken.

2.3 Aanmelding

Leerlingen worden aangemeld bij de PCL via de orthopedagoog van de school. Deze stelt samen met de mentor het Groeidocument/OPP op (zie ook de procedure van het traject 'ortho in de school'). Het aanmeldingsformulier wordt mede ondertekend door het PCL-lid van de school.

2.4 Intake en plaatsing

Als de leerling is ingebracht bij de PCL, kan de mentor van de stamschool contact leggen met Maatwerk om een afspraak te maken voor een intake. Om een slagvaardige intake te voeren en snel te kunnen plaatsen is het belangrijk dat er in de voorwaardelijke sfeer zaken goed geregeld zijn. De afspraken zijn:

- de mentor heeft een zogenaamde 'afvinklijst' klaar waarop de volgende zaken staan:

- het complete dossier van de leerling, inclusief het aanmeldingsformulier van de basisschool,
  - onderzoekgegevens, testgegevens en dergelijke,
  - de boekenlijst, alle boeken, week/huiswerkplanner, huiswerk en toetsen voor de leerling.
- De mentor regelt met de leerling dat hij/zij zelf zorg draagt voor alle schoolboeken, schriften, pennen en dergelijke en de gymnastiekkleding.
  - De mentor regelt met de ouder(s) en/of verzorger(s) dat alle verslagen van eerdere onderzoeken en/of contacten met bijvoorbeeld GGZ, Bureau Jeugdzorg en dergelijke aanwezig zijn. Tevens moet er zicht zijn op eventuele medicatie van de leerling en die moet, waar van toepassing, ook aanwezig zijn op Maatwerk.

Voor dit gesprek worden de leerling, zijn of haar ouder(s) en/of verzorger(s), de mentor en/of zorgcoördinator van de leerling en eventueel de leerplichtambtenaar of andere hulpinstanties (regiehouder gebiedsteams) uitgenodigd.

Namens Maatwerk zijn de coach en de orthopedagoog van de betreffende leerling aanwezig. In dit gesprek worden de aanmelding en de hulpvraag nader toegelicht. Tevens worden de mogelijkheden binnen de Maatwerkvoorziening besproken. Tijdens dit gesprek wordt ook het contract besproken. Hierin staan afspraken omtrent gedrag en de instemming om mee te werken aan eventuele onderzoeken. Wanneer de leerling, de ouder(s) en/of verzorger(s), de vertegenwoordiger van school en de coach van Maatwerk dit contract hebben ondertekend, is de leerling toegelaten tot Maatwerk en wordt afgesproken op welke datum de leerling daadwerkelijk start binnen de lesgroep. Het streven is, indien mogelijk, zo snel mogelijk na de intake tot plaatsing over te gaan.

2.5 Het werken op Maatwerk/het programma bij Maatwerk

De jongere is, in principe, iedere schooldag van 9.00 uur tot 14.30 uur op de Maatwerkvoorziening aanwezig. Tijdens de Maatwerkperiode staat de persoonlijke ontwikkeling van de jongere centraal. Omdat ieder mens uniek is, betekent dat individueel maatwerk. Er wordt gewerkt volgens het vooraf opgestelde OPP.

Samen met de coaches maken de leerlingen een weekplanning zodat ze zelf de voortgang van de studie goed in beeld krijgen. Er wordt wekelijks via internet gekeken waar de klasgenoten van de stamschool mee bezig zijn. Getracht zal worden de leerling zoveel mogelijk dezelfde werkzaamheden uit te laten voeren als de stamklas.

Naast het directe contact met de jongere hebben de coaches overleg met de mentor van de school van herkomst en overige betrokken instanties.

In principe komt de mentor, en anders een vaste vervanger, wekelijks, tenzij anders wordt afgesproken, op Maatwerk om het huiswerk en de toetsen te bespreken. Dit gebeurt met de leerling en de coach van de leerling. Behalve het 'zakelijke' contact is het ook van groot belang om, via de mentor, verbinding te houden met de school van de leerling.

Tijdens de periode op Maatwerk wordt de jongere geobserveerd door de coach en daar waar mogelijk en nodig door de orthopedagoog en/of psycholoog. Eventueel onderzoek door de orthopedagoog en/of psycholoog vindt meestal onder schooltijd plaats. Dat geldt ook voor gesprekken met de schoolmaatschappelijk werker.

De eerste periode van zes weken is een **observatieperiode (fase 1)**. Na het eerste evaluatiemoment komt de leerling in fase 2 of in fase 3. Ligt in de observatieperiode het accent op het hervinden van schoolritme en het onderzoeken van de problematiek, zo ligt het accent bij **fase 2** op het vergroten van het schoolse deel en eventueel nader onderzoek doen naar de problematiek van de leerling. Tenslotte ligt het accent in **fase 3** op schoolse zaken, toetsen en terugkeer naar eigen school

Regelmatig zijn er evaluatiemomenten, hierbij zijn dezelfde deelnemers als bij de intake aanwezig. Gedurende dit gesprek wordt de voorafgaande periode geëvalueerd. Tijdens het eindgesprek wordt het OPP voor de vervolgperiode op de eigen school besproken. De mentor kan, indien nodig, een beroep doen op Maatwerk om collega's, die betrokken zijn bij de betreffende leerling, te begeleiden. De leerling kan gefaseerd terug gaan naar de eigen school. Bij de eindevaluatie worden er afspraken gemaakt over de wijze waarop de nazorg wordt uitgevoerd.

2.6 Schorsing en verwijdering van Maatwerk

Rondom schorsing en verwijdering van Maatwerk wordt de wettelijke regelgeving gevolgd. De schorsing c.q. verwijdering wordt direct door de coach van Maatwerk gemeld bij de zorgcoördinator van de betreffende school waar de leerling staat ingeschreven. Aansluitend zorgt de coach van Maatwerk voor de schriftelijke onderbouwing. De toeleverende school blijft altijd verantwoordelijk en meldt waar nodig bij de betreffende instanties (LPA / inspectie).